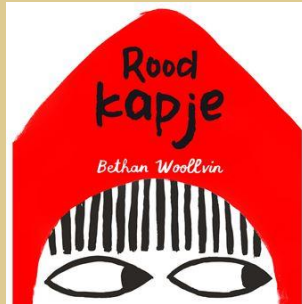

Inspiratiefiche

door Ann Van De Sompel

Roodkapje

Auteur: Bethan Woollvin

Vertaler: Berd Ruttenberg

Uitgever: Hoogland & Van Klaveren

Over de maker

Bethan Woollvin is een gevestigde auteur en illustrator. Toen ze opgroeide, was ze altijd erg creatief. Ze studeerde beeldende kunst en kunstgeschiedenis en koos vervolgens voor illustratie aan de Cambridge School of Art. Daar ontdekte ze dat ze het leuk vond om verhalen te vertellen. Ze experimenteerde met character design, het creatieproces van unieke en memorabele personages voor media zoals animatiefilms, strips, games, boeken en reclame. Het gaat verder dan alleen het ontwerpen van een uiterlijk; het omvat ook het ontwikkelen van de persoonlijkheid, het gedrag en de achtergrond van een personage. Met haar eerste boek is ze hier fantastisch in geslaagd. Van Roodkapje maakte ze een pittige feministe, die geen hulp nodig heeft van een jager om haar grote wolvenprobleem aan te pakken.

“Roodkapje” was de eerste sprookjesbewerking van Bethan Woollvin en het won meteen de prestigieuze Macmillan-prijs 2014 voor prentenboekillustratie voor kinderen en het werd uitgeroepen tot één van de best geïllustreerde kinderboeken van de New York Times in 2016. Na zoveel lof is het schrijven van feministische kinderboeken een echte passie geworden voor Bethan Woollvin. Zo herschreef ze ook Rapunzel en Hans en Grietje.

Korte inhoud

Grootmoeder voelt zich niet zo lekker en Roodkapje brengt cake naar haar toe. Onderweg komt ze de wolf tegen. Dat zouden sommige kleine meisjes misschien eng vinden, maar dit kleine meisje niet. Ze weet precies wat de wolf van plan is, en ze zal ervoor zorgen dat hij er niet mee wekomt. De wolf slokt grootmoeder op en verkleedt zich heel slecht als grootmoeder en wacht op Roodkapje. Zij komt niet zomaar naar binnen in het huis maar gluurt eerst door het venster. Ze bedenkt een plan, speelt het spelletje van de wolf mee en dan komen de klassieke vragen over oren, ogen en tanden. Opnieuw vindt ze het antwoord van de wolf niet eng. Als de wolf Roodkapje wil opeten, steekt ze hier zelf een stokje voor. Op de slotpagina zien we Roodkapje in een wolvenpakje naar huis wandelen. We kunnen allemaal raden wat er gebeurd is, want dat was niet leuk voor de wolf.

Voorkennis

MATERIAAL

- Een klassiek verhaal over Roodkapje

→ Wie kent het sprookje van Roodkapje?

Laat het sprookje vertellen door de juryleden die het kennen. Beklemtoon en bevraag die zaken waar dit sprookje afwijkt van het klassieke. (Roodkapje kreeg een rood mutsje van haar grootmoeder – ze moet een mand vol lekkers naar grootmoeder brengen – mama zegt wat ze wel en niet mag doen – mama gaat mee tot aan het tuinhok en wuift haar na tot ze uit het gezichtsveld is verdwenen – Roodkapje weet niet hoe een slecht dier de wolf is en is daarom helemaal niet bang van de wolf – de wolf belt aan bij grootmoeder en verslindt haar – hij verkleedt zich als grootmoeder en eet later ook Roodkapje op (nadat ze de bekende vragen stelde) – de jager is in de buurt en snijdt de buik open van de wolf waar eerst Roodkapje uitkomt en daarna grootmoeder – Roodkapje is heel bang geweest want het was zo donker in de buik van de wolf – de jager brengt Roodkapje terug naar huis – Roodkapje belooft om nooit meer het rechte pad te verlaten.) Je kunt gerichte vragen stellen:

- Was Roodkapje bang, slim of dapper?
- Verslindt de wolf ook Roodkapje?
- Wie redt Grootmoeder en Roodkapje?
- Wie brengt Roodkapje terug naar huis?
- Wat denk je dat er anders zal zijn in het boek?

Waarneming van ogen

MATERIAAL

- Spiegels

Bekijk samen met de juryleden het kaft van het boek.

- Wat zie je? (Roodkapje met sprekende ogen. De ogen zijn een wezenlijk kenmerk van Roodkapje doorheen het hele verhaal.)
- Wat zou Roodkapje ons willen vertellen?
- Wat vertellen haar ogen ons? Wat kunnen we “lezen” in haar ogen? (wantrouwen, vastberadenheid, oplettendheid en ook behoedzaamheid)
- Indien de juryleden tot niets komen, kun je bijvragen stellen:
- Ziet Roodkapje er strijdvaardig uit?
- Zou Roodkapje bang zijn?

Wat kunnen we “lezen” in onze ogen? Laat de juryleden in elkaars ogen kijken. Laat de juryleden naar hun eigen ogen kijken in de spiegel.

- Wie kan met zijn ogen tonen dat hij blij/bang/boos/verdrietig is?
- Wie kan spleetogen maken en tonen dat hij een plan in zijn hoofd heeft bedacht?
- Wie kan met zijn ogen rollen en op die manier tonen dat hij er geen zin in heeft?
- Wie kan tonen met zijn ogen dat hij gewonnen heeft?

Laat de juryleden oefenen in de spiegel.

2

TIJDENS HET LEZEN

Lees vooraf het verhaal. Let op de zin die terugkomt: “En dat hadden sommige kleine meisjes heel eng gevonden. Maar dit kleine meisje niet.” Let ook goed op de beeldtaal die in het verhaal zit. Laat de beelden spreken en lees bij de eerste lezing het verhaal expressief en letterlijk voor. Tekst en beeld ondersteunen elkaar. Geef de kinderen voldoende tijd en ruimte om te reageren.

Begin bij het schutblad. Daar zie je Roodkapje met haar handen in de zij. Wie vindt de wolf achter een spar? Begeleid de juryleden doorheen het verhaal en stop af en toe eens om de spanning op te bouwen. Maak de juryleden telkens attent op de ogen van Roodkapje.

Bij de tekening waarop Roodkapje door het raam kijkt van grootmoeders huis.

→ Welk plan zou Roodkapje bedacht hebben?

→ Wat vertellen Roodkapje haar ogen op deze prent?

Op de volgende prent is ze binnen en staat ze naast de wolf.

→ Wat vertellen haar ogen? (soort van verveling, draaien met haar ogen alsof de gekende zinnnetjes een nummertje zijn dat ze moet opdragen.)

Op de volgende prent wil de wolf haar opeten.

→ Roodkapje is niet bang. Wat vertellen haar ogen?

→ Wat zou ze van plan zijn?

Op de volgende pagina zie je een close-up van Roodkapje met een belangrijke focus in haar ogen.

→ Wat willen de ogen nu vertellen?

→ Wat gaat er gebeuren met de wolf of met Roodkapje?

→ Wat zou Roodkapje van plan zijn?

De laatste prent vertelt de hele clou. Laat opnieuw de tekst en het beeld spreken.

Op het laatste schutblad zie je Roodkapje in een wolvenpakje.

→ Wat vertellen Roodkapje haar ogen nu?

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Verhaal

De tekst is minimaal en eenvoudig. Af en toe is er herhaling wat ervoor zorgt dat het hele verhaal een mooi ritme heeft. Vooral jonge kinderen genieten van deze herhalingen. De verhaallijn loopt gelijk met die van het originele sprookje tot wanneer

de wolf grootmoeder naar binnen gewerkt heeft. De plot is verrassend en vernieuwend.

- Er is één zinnetje dat steeds terugkomt. Kun je het nog eens herhalen? (En dat hadden sommige kleine meisjes heel eng gevonden. Maar dit kleine meisje niet.)
- Vind je het leuk dat dit meerdere malen terug komt?
- Wat zou de zin eigenlijk betekenen? (Roodkapje is heel vastberaden. Ze heeft een sterk plan in haar hoofd. Ze straalt dit uit door haar ogen.)
- Zou jij bang zijn voor de wolf?
- Heb jij ook plannen in je hoofd als je in een moeilijke situatie terecht komt?
- Wat vind je van het slot van het verhaal?
- Had je gedacht dat Roodkapje de wolf te slim af zou zijn?

Illustraties

Het boek heeft paginagrote illustraties in zwart-wit en grijs met rode accenten. Ze vertellen voor het overgrote deel dit sprookje. De illustraties zijn vrij eenvoudig en zonder al te veel details.

Neem het boek erbij om de details te bespreken. Tijdens de eerste lezing is er al heel wat aandacht geweest naar de ogen van Roodkapje. Je kunt er opnieuw naar verwijzen.

- Wat vind je van de kleuren in het boek?
- Waarom zou de illustrator met het kleuraccent “rood” werken?

Relatie tussen tekst en beeld

Het samenspel tussen tekst en beeld is belangrijk in dit boek. De kracht van het verhaal zit in de eenvoud van de tekst in combinatie met de fenomenale illustraties. Korte, vlotte zinnen vullen de prenten perfect aan. Roodkapje spreekt door haar schalkse ogen die vol plannen zitten, met aanvankelijk een argwanende blik die uitmondt in zegevierende ogen. Dit zet aan tot nadenken en gesprek. Roodkapje is niet langer het slachtoffer maar zij is een initiatief nemende heldin. De omgedraaide rollen en de “girlpower” van Roodkapje zijn een rode draad doorheen het verhaal. Roodkapje heeft de wolf helemaal door en laat zich niet beetnemen. Het verhaal geeft in zijn geheel een feministische kijk vol humor en spanning op het originele sprookje.

Doorblader opnieuw het boek om de relatie tussen tekst en beeld te bestuderen.

- Wat zie je op de prenten dat niet in de tekst staat?
- Wat hoor je in het verhaal dat niet afgebeeld is?

Bespreek de prent waar de wolf en Roodkapje elkaar ontmoeten. Lees de tekst van deze pagina nog eens voor.

- Hoe kijkt de wolf naar Roodkapje? En hoe kijkt Roodkapje naar de wolf?
- Zou de wolf echt interesse hebben in grootmoeder?

Op de volgende prent zie je het plan van de wolf.

- Kun je de plannen van de wolf “lezen” in de tekening?

Neem de pagina erbij waar de wolf grootmoeder opslokt. Laat de juryleden vertellen wat ze zien. En lees het ene zinnetje voor: “Dat was niet zo leuk voor grootmoeder.”

Bespreek de prent waar Roodkapje door het raam kijkt en de slecht verklede wolf ziet liggen.

- Welk plan heeft Roodkapje in haar hoofd?
- Kan de wolf haar zien denk je?
- Zie je de bijl op de omgehakte boom?

Bespreek de volgende waarop de wolf Roodkapje wil opeten.

- Opnieuw is Roodkapje niet bang. Hoe zou dat komen?
- Hoe zien de letters “OPETEN” eruit?
- En hoe zien de tanden van de wolf eruit?

De laatste prent laat zien wat er gebeurd is. Roodkapje ruilde haar rode cape voor een wolvenpak. Dit wordt niet verteld. Alleen krijgen we de mededeling: “Dat was niet zo leuk voor de wolf.”

- Wat denk je dat er gebeurd is?
- Wat zie je in de ogen en de mond van Roodkapje?

Bekijk ook het schutblad.

- Wat vertellen de ogen en de mond van Roodkapje?

Leeservaring van de juryleden

- Wat vind je van Roodkapje in dit boek? Was ze anders dan je gewend bent?
- Waarom liet ze zich niet foppen door de wolf?
- Wat deed Roodkapje dat jij dapper vond?
- Wie was in de verhaal “de baas”?
- Welk sprookje vinden jullie het mooist? Het oude sprookje of dit nieuwe? Waarom?

Creatieve verwerking

Portretten

MATERIAAL

- Witte, zwarte en rode papieren
- Scharen
- Lijm + lijmborstels
- Rode, witte, zwarte, grijze kleurpotloden of wasco's

Maak portretten van de wolf en Roodkapje.

- Laat de juryleden de kop van de wolf tekenen op zwart papier. Laat hen tanden knippen (scherpe driehoeken) uit wit papier en laat deze in de muil van de wolf kleven.
- Laat de juryleden een portret tekenen van Roodkapje. Ze mogen het kapje uitknippen uit rood papier en op haar hoofd kleven. Let goed op de ogen van Roodkapje hoe ze kijkt. Geef de juryleden de vrijheid om meerdere Roodkapjes te tekenen.

Laat hen elkaars werk bewonderen.

- Gruwelijke rijmen/ Roald Dahl en Quentin Blake (ill.) (Fontein Jeugd, 2023)
www.boekenzoeker.be/gruwelijke-rijmen
- Er-waren-eensjes 2: Roodkapje (boek met downloadcode en cd/ Paul Wauters en Koen Van Deun; Mark Borgions (ill.) (Geluidshuis, 2022)
- Roodkapje en de boze wolf/ Xavier Deneux (Oogappel, 2015)
- De wonderlijke reis van Roosje Rood/ Gerda Dendooven (Querido, 2007)
www.boekenzoeker.be/de-wonderlijke-reis-van-roosje-rood
- Rood Rood Roodkapje/ Edward van de vendelen Isabelle Vandenabeele (ill.) (De Eenhoorn, 2003) www.boekenzoeker.be/rood-rood-roodkapje

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Ann Van De Sompel, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye